

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ สรพ. ๑๒๗/๒๕๕๖

สำนวนเลขที่ ๓๙/๑๑๒/๒๕๕๖ (มีมติครั้งที่ ๕๒/๒๕๕๖ วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (ระเบียบการเงิน)

เรื่อง เทศบาลเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

สรุปข้อเท็จจริง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้ตรวจสอบงบการเงินของเทศบาล ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ พบว่า เทศบาลเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ๒ กรณี คือ กรณีแรก เทศบาลได้ตั้ง งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ โครงการส่งเสริมอาชีพ ในเขตเทศบาล แต่ได้มีการเบิกจ่ายในลักษณะเป็นการอุดหนุนให้กับกองทุนร้านค้าชุมชน เป็นเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท โดยที่เทศบาลไม่ได้ดำเนินการเอง และกรณีที่สอง เทศบาลจ่ายขาดเงินสะสมเป็นค่าธรรมเนียม ศาลชั้นอุทธรณ์ ค่าخذใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษาของศาล รวม ๒ คดี เป็นเงินจำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐๐ บาท

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า แม้การเบิกจ่ายเงินดังกล่าว จะไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องก็ตาม แต่การดำเนินการดังกล่าวก็เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และตามวัตถุประสงค์ของเทศบาลในการจัดทำโครงการต่างๆ ซึ่งการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวทางเทศบาล ยังไม่ได้รับความเสียหายอย่างใด เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องก็ไม่ได้กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่อย่างใด จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา

๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้ตรวจสอบงบการเงินของเทศบาล ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ พบว่า เทศบาลเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ๒ กรณี คือ กรณีแรก เทศบาลได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ โครงการส่งเสริมอาชีพในเขตเทศบาล แต่ได้มีการเบิกจ่ายในลักษณะเป็นการอุดหนุนให้กับกองทุนร้านค้าชุมชน เป็นเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท โดยที่เทศบาล ไม่ได้ดำเนินการเอง และกรณีที่สอง เทศบาลจ่ายขาดเงินสะสมเป็นค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ ค่าخذใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษาของศาล รวม ๒ คดี เป็นเงินจำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงินการฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน

และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐๐ บาท โดยแยกพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ กรณีเทศบาลเบิกจ่ายเงินในลักษณะเป็นการอุดหนุนให้กับกองทุนร้านค้าชุมชน ความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ประเภทโครงการส่งเสริมอาชีพในเขตเทศบาล ซึ่งเทศบาลร่วมกับคณะกรรมการร้านค้าชุมชนเทศบาลดำเนินโครงการดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพทำให้ประชาชนมีรายได้และมีสถานที่จำหน่ายสินค้าและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตเทศบาล งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท แต่ในขั้นตอนการเบิกจ่าย เทศบาลเบิกจ่ายจริงในลักษณะเป็นการอุดหนุนให้กับกองทุนร้านค้าชุมชนในเขตเทศบาลเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดตั้งร้านค้าชุมชน ตามฎีกาเลขที่ ๒xx/๒xxx ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท และคณะกรรมการกองทุนร้านค้าชุมชนได้ออกใบสำคัญรับเงินให้กับเทศบาลไว้เท่านั้น โดยที่เทศบาลไม่ได้ดำเนินการเอง ซึ่งนาย จ. นายกเทศมนตรี ในฐานะผู้อนุมัติให้เบิกจ่ายเงิน ให้ถ้อยคำยอมรับว่า สาเหตุที่เบิกจ่ายเงินในลักษณะเป็นการอุดหนุนให้กับกองทุนร้านค้าชุมชนในเขตเทศบาลทั้งที่โครงการดังกล่าวตั้งงบประมาณไว้ในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ และนาย ถ. ปลัดเทศบาล และนาง พ. รักษาการหัวหน้าการคลังได้หักท้วงแล้วนั้น เนื่องจากนาย จ. เห็นว่า การจ่ายเงินอุดหนุนให้กับกองทุนร้านค้าชุมชนเป็นการส่งเสริมให้กับกลุ่มอาชีพในเขตเทศบาลสามารถดำเนินการได้จึงสั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเบิกจ่ายเงินในลักษณะดังกล่าว กรณีจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕๒ กำหนดว่า การเบิกเงินในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ให้ทำการเบิกจ่ายได้ตามงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ และให้มีหลักฐานแสดงว่าเงินจำนวนที่ขอเบิกนี้ถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย แต่เนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏว่าเงินที่เบิกจ่ายให้กับกองทุนร้านค้าชุมชนดังกล่าวได้นำไปใช้ดำเนินโครงการร้านค้าชุมชน ตามวัตถุประสงค์ที่เทศบาลสนับสนุนเพื่อส่งเสริมอาชีพในเขตเทศบาลโดยปรากฏหลักฐานรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าว ในเวลาต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ เมื่อพิจารณาพฤติการณ์การกระทำของนาย จ. จึงถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

กรณีที่ ๒ กรณีเทศบาลจ่ายขาดเงินสะสมเป็นค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ และค่าค่าใช้จ่ายเสียหายตามคำพิพากษาของศาล เป็นเงินจำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ นาย ย. ลูกจ้างประจำ นำรถตู้ของเทศบาล หมายเลขทะเบียน xx xxxx ไปปฏิบัติราชการตามที่ได้รับมอบหมายเกิดเฉี่ยวชนกับรถยนต์หมายเลขทะเบียน xx xxxx ของนาย ก. บุคคลภายนอก ได้รับความเสียหาย ต่อมาศาลแขวงมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ xx/xxxx ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓ ให้เทศบาล จำเลยที่ ๒ ชำระเงินจำนวน ๒๒๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แก่โจทก์ (บริษัท ป.) กับให้ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความให้

๓,๐๐๐ บาท เทศบาลจึงได้จ่ายขาดเงินสะสมตามฎีกาเลขที่ xx/xxxx ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ เพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษาจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้เทศบาลยังได้จ่ายขาดเงินสะสมตามฎีกาเลขที่ xx/xxxx ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ ในคดีหมายเลขแดง ที่ xxx/xxxx ระหว่างนาง ณ. โจทก์ กับเทศบาล จำเลย โดยการจ่ายขาดเงินสะสมทั้ง ๒ กรณีมีนาย จ. นายกเทศมนตรี เป็นผู้อนุมัติในฐานะผู้บริหารท้องถิ่นเพียงผู้เดียว ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติจากสภาเทศบาล กรณีเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘๙ (๑) ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้จ่ายเงินสะสมได้โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นโดยให้กระทำได้เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่กฎหมายกำหนด แต่เนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์และค่าคดีใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษาของศาลแขวง เป็นหนี้ที่เทศบาลต้องจ่ายและเพื่อมิให้เทศบาลต้องเสียดอกเบี้ยต่อไปโดยไม่สิ้นสุดจนอาจทำให้ต้องเสียดอกเบี้ย เป็นเงินจำนวนมาก กรณีจ่ายขาดเงินสะสมดังกล่าวแม้จะเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบแต่ยังไม่อาจถือได้ว่าก่อให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาล จึงให้ยุติเรื่อง

อนึ่ง การจ่ายขาดเงินสะสมจำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท เกิดจากเจ้าหน้าที่ของเทศบาลกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นกรณีหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกไปก่อน เทศบาลจึงต้องพิจารณาใช้สิทธิไล่เบี้ยจากเจ้าหน้าที่ตามนัยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้องต่อไป

ผู้ย่อ	นางสาวธีรวรรณ บาราเฮง	นิติกร
ผู้ตรวจ	๑. นางสาวชลธิชา นวลน้อย	หัวหน้าฝ่าย
	๒. นางสาวสายฝน โชชัย	ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ตพ ๔

